

Resultatbaserade finansieringsmodeller vid restaurering av kustens reproduktionsområden

29.9.2026 Kustens
fiskeriområdesdagar, Lahtis
Anu Niinikorpi

Presentationens innehåll

- Presentation av projekt
- Vad betyder resultatbaserat?
- Vad lärde man sig i projektet?
- Hur kan det påverka framtida restaureringsåtgärder?

Resultatbaserade finansieringsmodeller vid restaurering av kustens reproduktionsområden

- Bidrag söktes genom det tidsbegränsade ansökningsförfarande som öppnades 2024, inom det specifika målet till att skydda och återställa den biologiska mångfalden i vattenmiljöer och de akvatiska ekosystemen
- Projektets huvudsakliga genomförare och koordinator är Länsi-Suomen Kalatalouskeskus ry.
- Projektperioden är 30.4.2024–31.12.2026. Förlängning av projekttiden kommer att sökas.
- Total finansiering: 164 249,30 €
- Finansiering från Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden: 80 % av de totala kostnaderna. EU andel av stödet är 35 042,72 €.

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Projektbeskrivning

I projektet restaureras hotade småvattenmiljöer längs kusten, samtidigt som man piloterar hur väl nya resultatbaserade finansieringsmodeller lämpar sig för fiskevård. Länsi-Suomen Kalatalouskeskus och Österbottens Fiskarförbund ansvarar för planering, genomförande och uppföljning av restaureringsåtgärderna. Objekten väljs ut utifrån tidigare kartläggningar i samarbete med Naturresursinstitutet. De restaureringsåtgärder som genomförs inom projektet, såsom restaurering av flador och glon, ger de förutsättningar som behövs för att testa detta i praktiken.

Naturresursinstitutet och Motiva utvecklar inom projektet en resultatbaserad finansieringsmodell för uppföljning av restaureringarna. Modellen gör det möjligt att systematiskt följa upp och utvärdera effekterna av restaureringsåtgärderna samt att i framtiden finansiera restaurering av fiskarnas livsmiljöer utifrån uppnådda resultat.

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Varför behövs nya verksamhetsmodeller?

Behovet av restaureringar ökar, men resurserna gör det inte

- Det finns fortfarande landområden som behöver restaureras
- Finansieringen är mindre än behovet
- Det blir allt viktigare att visa effekterna av åtgärderna
- Samhället förväntar sig bättre effekt av investeringarna

Hur har restaureringar vanligtvis finansierats?

Tyngdpunkten ligger på genomförandet

- Finansieringen riktas till åtgärder
- Framgång mäts ofta genom genomförda prestationer
- Uppföljningen varierar mellan projekten
- Det är svårt att jämföra effekterna

Vad betyder resultatbaserat?

Tyngdpunkten ligger på effekterna

- Vilken nytta uppnås?
- Målen fastställs på förhand
- Resultaten följs upp systematiskt
- Den kunskap som erhålls används i nya projekt

Resultatbaserad tankekedja

Idealprocess

- Fastställande av mål
- Val och prioritering av objekt
- Restaureringsåtgärder
- Uppföljning av effekter
- Utnyttjande av resultaten

BURREL #01 T 15/04/2026 17:26:45 013°C

BURREL #01 M 16/04/2026 05:19:06 001°C

Vad följdes upp?

Mätning av effekter

- Vattenkvalitet
- Temperaturförhållanden
- Fiskarnas vandringsmöjligheter
- Lekområdenas tillstånd
- Yngelproduktion

Observerade utmaningar

Allt är inte lätt att mäta

- Fiskbestånden varierar naturligt
- Det tar ofta tid innan resultaten märks
- Tillståndsprocesser och markägarfrågor påverkar
- Alla effekter kan inte kontrolleras av den som genomför åtgärderna
- Aktörernas risktolighet är begränsad

Vad sen?

Trolig utvecklingsriktning

- Traditionell projektfinansiering kommer att finnas kvar
- Betydelsen av effekter ökar
- Mer resurser satsas på uppföljning
- Incitament kopplade till resultat kan införas

Vad lönar det sig för fiskeriområdena att göra redan nu?

Förberedelser inför framtiden

- Samla information om restaureringsobjekt
- Dokumentera nuläget
- Planera uppföljningen redan i början av projektet
- Prioritera objekt utifrån förväntad effekt
- Samarbeta med forskningen och andra aktörer

Avslutningsvis

- Behovet av att restaurera lekområden är fortfarande stort
- Finansiärer intresserar sig allt mer för de effekter som uppnås
- Resultatbaserad erbjuder ett nytt perspektiv på effekter.
- Rätt genomfört kan det stärka finansieringsbasen för restaureringar
- Målet är fler lyckade restaureringar, inte färre

Projektets resultat lever vidare i det fortsatta arbetet

- Den modell som utvecklats inom projektet utvärderas vidare.
- Erfarenheterna sammanställs i Naturresursinstitutets rapport ”*Tulosperusteinen rahoitusmalli rannikkokunnostuksissa*”, som förväntas bli klar i år.
- Syftet är att stödja planeringen av framtida restaureringsprojekt.

Om vi kan bättre visa nyttan av restaureringarna,
kan vi också bättre motivera finansieringen av
dem i framtiden.

Tack!

Yhteystiedot: Anu Niinikorpi
anu.niinikorpi@kalatalouskeskus.fi
www.kalatalouskeskus.fi